

Het algemeen bestuur van de bestuurscommissie stadsdeel Nieuw-West
Postbus 2003,
1000 CA AMSTERDAM

Peter Welp
Coronelstraat 3
1063 EP Amsterdam
020-6115234

Betreft: verzoek om voorlopige voorziening inzake verleende evenementenvergunning, en het ontbreken van een gevelnorm in dB(c).

vergunning 57480-2015/UIT/03960 is verleend 26 mei 2015 voor 2 festivals Parkeerterrein Spieringhorn, te houden 30 en 31 mei 2015.

Amsterdam, 27 mei 2015.

Geacht bestuur,

Ondertekende heeft middels zienswijzen geprobeerd Stadsdeel Nieuw West afdeling speciale vergunningen te overtuigen van de noodzaak een redelijke geluidsnorm in de vergunning op te nemen voor bastonen op de gevels. De adviserende instantie, Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, volhardt in de stelling dat alle overlast binnenshuis is te reguleren met een podiumnorm. Dientengevolge dreigt voor de derde maal een Trance/House festival zonder enige begrenzing in de zo kenmerkende lage tonen.

Ik maak hierbij bezwaar tegen de vergunningverlening zonder gevelnormering in dB(c).

Tevens merk ik op dat het advies van de Omgevingsdienst over een gevelnorm van 70 dB(a) niet is omgezet in een bindende norm. Dat maakt het draaiboek leidend, en die spreekt van een maximum van 75 dB(a). Alle mogelijkheden tot handhaving, alle grond voor sanctionering wordt hiermee uit handen gegeven, een onvergeeflijke vergissing.

Inleiding:

Geluid boven ongeveer 1000 Hz wordt gemeten in dB(a). Omdat het menselijk gehoor niet even gevoelig is in alle bandbreedtes, worden bastonen in een andere weging gemeten; dB(c). Een verschil van 10 tot 15 dB tussen dB(c) en dB(a) wordt gezien als 'in balans', alles daarboven wordt, ook door publiek van een festival, als storend ervaren.

De gehanteerde gevelnorm (70 dB(a)) is afgeleid van duldbare geluidswaardes binnenshuis. Boven 50 dB(a) is converseren lastig en de TV is ook door hard te zetten niet meer goed te volgen. Gemiddelde demping van een woning is 20 dB.

De Omgevingsdienst adviseert een dB(a) gevelnorm op die past bij de stenen bebouwing rondom het te houden festival. De organisatie hanteert een rekenmodel louter gebaseerd op dB(a) uitstoot in een open veld, en rekent de gevelnorm naar een podiumnorm die voldoet voor het publiek; 97 dB(a).

Ter regulering van de bastonen geeft de gemeente een maximum verschil aan van 15 dB. De milieudienst vertaalt dat al sinds 2012 in een maximum dB verschil in uitstoot voor het podium. De organisatie stelt vast dat 112 dB(c) voor het podium is toegestaan. De controlerende instantie, de controleurs van het stadsdeel, kan echter slechts handhaven op de dB(a) gevelwaardes.

Vraagstelling van dit bezwaarschrift: Kan de overlast binnen de woningen beperkt worden door opleggen van een podiumnorm, en het vertrouwen op het akoestisch rapport? Of zijn er teveel factoren die de geluidsdruk op de woning beïnvloeden en is continue meting op de gevels van noodzakelijk belang voor het inperken van de overlast? Ik denk het laatste te kunnen aantonen.

Overigens ontbreekt deze dB(a) gevelnorm in de vergunning, vermoedelijk door een slordigheidje. Het is aannemelijk te maken dat de vergunningverlener deze gevelwaardes wel hanteert, en bij overschrijding wel een machtsmiddel in handen heeft om de festivalorganisatie te sanctioneren. Mocht dat niet zo zijn, dan verzoek ik u tevens de geadviseerde gevelnorm te bekrachtigen in een bindende norm.

Ik zal eerst het belang benadrukken van een inperking van dB(c) op de gevels, daarna uiteenzetten welke factoren bijdragen tot grote mate van onvoorspelbaarheid van de geluidsdruk op de gevels op deze locatie, en daarna verweer geven op de argumentatie van de Omgevingsdienst waarom een dB(c) gevelnorm niet opgelegd zou kunnen worden.

1) Het belang van inperking van dB(c) op de gevel:

1.a) Normstelling is bedoeld om onduldbare overlast tegen te gaan. Indien dB(c) 15 dB 'zachter' wordt waargenomen dan dB(a) en is 50 dB(a) op de grens van acceptabel, zouden we 65 dB(c) als binnennorm kunnen nemen. Indien de gevel ook onder 1000 Hz zorgt voor 20 dB demping, dan is bij een overschrijding van 85 dB(c) op de gevel sprake van overlast.

1.b) Naar geveldemping van tonen onder 1000 Hz is weinig onderzoek gedaan. Hoe lager het geluid, hoe meer de massa van het dempende materiaal van belang is. Dikkere spouwmuren absorberen zeker meer energie dan de houten dakopbouwen in de Coronelbuurt. Gaan we uit van 15 dB demping, is al bij een overschrijding van 80 dB(c) op de gevel sprake van ernstige overlast in de kinderslaapkamers.

1.c) Daarnaast is er kans op 'opslingeren', het verschijnsel waarbij door resonantie ramen en deuren op hun eigen (hogere) frequentie meetrillen en daarmee bijdragen aan de totale overlastbeleving. Geen van de partijen onderkent dit, hoewel dit wel spreekt uit de klachten van omwonenden over vorige edities van dit festival. "de kopjes rammelen in de kasten"... (zie note 1) Verhoogde dB(c) gevelwaardes verhoogt de overlast onevenredig.

1.d) De verwachte overlast wordt niet alleen meer met de oren ervaren. Zij wordt gevoeld in de organen, in de vloer, in de zitbank en het bed. Dit is logisch, ook de ervaring van de festivalbezoeker van een Trance/House feest hangt af van de lage tonen. De overlast door lage tonen is daarmee indringender, slechter te negeren, dan bijvoorbeeld een TV bij de burens die te hard staat. Het losdrillen van plavuizen in een naastgelegen woning kan in dB(a) dezelfde waardes opleveren, maar is absoluut minder acceptabel.

1.e) Het verval van lage tonen is minder groot dan van hogere tonen. In het verslag van de hoorzitting naar aanleiding van specifiek dit festival in 2013, legt de geluidsdeskundige van de Omgevingsdienst uit: "Bastonen op de gevel moeilijker zijn vast te leggen. Dit type geluid sterft langzamer uit.." (zie note 2)

De meetgegevens van dat festival zijn bekend.

Metingen Zon 19-05

tijd	locatie	dB a	dB c
15.24	N200 Li thv hect. 1.0	71.2	86.3
15.30	N200 Li thv hect. 1.2	70.7	89.1
16.00	veld 25 mtr voor podium	89.5	101.9
17.37	Coronelstraat thv 3	71.0	92.5
17.50	Coronelstraat thv 7	67.9	92.8
18.00	Coronelstraat thv 16	68.4	89.6
20.30	Veld li van podium 25 mtr	87.7	99.1
20.40	veld 25 mtr voor podium	89.4	101.2
22.15	veld 25 mtr voor podium	89.9	103.7

Af te lezen valt dat het de organisatie niet is gelukt om met de vrijgegeven podiumnorm de dB(a) gevelbelasting te respecteren. Men draait ruim 5 dB(a) onder de in vergunning genoemde podiumnorm, en het verschil tussen C en A is gemiddeld 12 dB. (3 metingen op 25 meter voor het podium).

Op de gevels echter, is het verschil véél hoger:

Gevelmeting	dB(a) (toegestaan 70)	dB(c) (gewenst < 80)	Verskil (gewenst < 15)
-------------	--------------------------	-------------------------	---------------------------

17:37	71	92.5	21.5
17:50	67.9	92.8	24.9
18:00	68.4	89.6	21.2

In deze opstelling was het verval 20 dB(a), en het verval dB(c) slechts de helft, 10 dB(c). Het zal overigens bekend zijn dat de decibelschaal lineair is. 10 dB betekent een verschil in geluidsdruk met een factor 10. De organisatie noch de handhaver heeft ingegrepen in 2013, met als gevolg veel klachten, en veel ingediende zienswijzen op de aanvraag voor 2014.

Alleen een combinatie van dB(a) en dB(c) gevelnorm geeft inzicht in de werkelijke overlast, en geeft de handhaver de mogelijkheid tot controle.

Note 1) *Op de aanvraag van editie 2014 van dit festival zijn **meer dan 80 zienswijzen** binnengekomen, uit het merendeel sprak de angst voor herhaling van de overlast zoals ervaren op beide dagen in 2013. Het stadsdeel heeft de aangevraagde vergunning in 2014 niet verleend, mede op basis van het grote aantal bezwaren.*

Note 2) *Op de editie 2013 van dit festival hebben 17 omwonenden bezwaar gemaakt tegen vergunningverlening. Na het festival, op 20 juni 2013, heeft er een hoorzitting van de bezwaarschriftencommissie plaatsgevonden n.a.v. bezwaarschriften. JIS nummer BZ. 1.13.0224.001 t/m 008 en B.Z.1.13.0229.001 t/m 008.*

In het verslag hiervan staat te lezen dat de geluidsdeskundige van de omgevingsdienst, de heer A. B. Werkman, reageert op de vraag waarom er geen dB(c) normen zijn meegegeven. "Bastonen op de gevel moeilijker zijn vast te leggen. Dit type geluid sterft langzamer uit.."

De bewoners hebben van de bezwaarcommissie geen gelijk gekregen, omdat de normering in 2013 geen dB(c) norm bevatte.

2) Welke factoren zijn van belang op deze locatie waardoor de geluidsdruk in dB(c) oneveredig hoog kan zijn? :

2.a) Zoals de Omgevingsdienst al aangeeft: “anders dan voor de dB(A) daalt het geluidsniveau in dB(c) niet redelijk lineair naarmate de afstand tot de bron groter wordt”. De meetgegevens uit 2013 staven dit.

De Organisatie wenst maximum uitstoot. Tweemaal 112 dB(c) voor het podium.

Gezien het verminderde verval zal de dB(c) gevelwaarde beperkender zijn dan de dB(a) waarde. De voorgaande editie kende een dB(c) verval van ruwweg de helft van dB(a) verval. (zie punt 1.e)

Het huidige akoestisch rapport hoopt op een verval tussen podium en gevel van 27 dB(a). Als we rekenen met een dB(c) verval van de helft (13 dB), ontvangt de buurt mogelijk tot 99 dB(c) op de gevel als de organisatie uitstoot wat ze voornemens zijn.

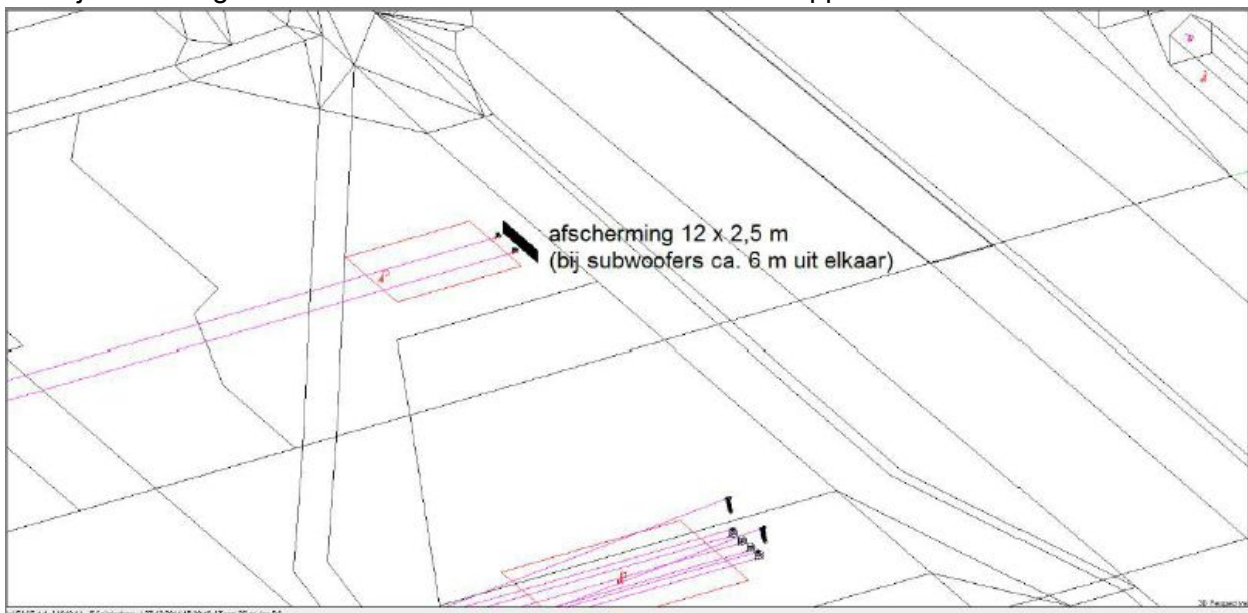
Maar zoals de Omgevingsdienst ook opmerkt: met dB(c) is het lastig rekenen. Feit blijft dat niemand een idee heeft van de te verwachten hoeveelheid bastonen op de gevels op basis van verval.

2.b) Van belang is te realiseren dat lage tonen zich anders gedragen: Geluid onder 1000Hz buigt makkelijker om objecten heen, reageert anders op reflectie. Dit is het best uit te leggen met de naderende drumband. 5 Straten ver hoor je die naderen, maar pas als ze om de hoek van de straat komen herken je wat ze spelen.

De balans tussen dB(c) en dB(a) op de gevels komt meer onder druk te staan als reflectie en buiging een grotere rol gaan spelen.

De verspreiding van de golven zal grilliger zijn dan het akoestisch model aangeeft. Het Geluidburo gaat in zijn akoestisch onderzoek uit van een open field situatie. De reflectie van de hoge bomen rondom het terrein is genegeerd. Reflectie van de Spaarndammerdijk, is niet meegenomen in de berekeningen, terwijl deze op 25 meter van de secret stage ligt.

Hierbij een weergave van het rekenmodel uit het akoestisch rapport:

Opvallend is overigens dat het begin van de dijk wel is gemodelleerd. Deze ligt tussen de dichtstbijzijnde bewoning en het festivalterrein van 2013 aan de andere zijde van de dijk. Het akoestisch rapport van toen is 'hergebruikt' voor 2015, maar niet aangevuld met relevante informatie voor de nieuwe locatie. Het akoestisch rapport bevat hier een ernstig hiaat.

Ieder afwijking in reflectiegedrag van bastonen vertaalt zich in het scheefftrekken tussen de verhouding op de gevel.

3. Waarom een dB(c) gevelnorm wel kan werken:

De Omgevingsdienst geef in toelichting op hun advies 3 argumenten aan, waarom zij geen dB(c) gevelnorm kan opleggen:

Argument A:

Een goede gevelnorm voor dB(C) is moeilijk te berekenen omdat, anders dan voor de dB(A) het geluidsniveau niet redelijk lineair daalt naarmate de afstand tot de bron groter wordt. Met dB(C) is het dus minder goed te berekenen.

Verweer op Argument A:

Eigenlijk is rekenen heel gemakkelijk, als we beginnen bij waar gevelnormering voor is bedoeld; het beperken van geluidssterkte binnenshuis. Kijkend naar punt 1.b is een gevelnorm van 80 dB(c) redelijk te noemen.

Het feit dat het vervolgens minder makkelijk is om terug te rekenen naar een podiumnorm pleit juist enorm vóór het opleggen van een dB(c) gevelnorm, inplaats van ertegen.

De Omgevingsdienst baseert zich voor zijn norm op de “nota voor evenementen met een luidruchtig karakter” Deze nota is opgesteld in 1996. In de afgelopen 19 jaar is het karakter van de muziek voor dit soort festivals danig veranderd.

Nijmegen, Hoorn, Stadsdeel Zuidoost en Oost, Renswoude, Groningen, en nog meer gemeenten hanteren inmiddels een dB(c) gevelnorm tussen 80 en 85 voor grotere evenementen.

Amsterdam ambieert de status “dance-capital of the world”, de normering loopt helaas nog achter.

Argument B:

Een andere reden is dat dB(A) niet zoals de bezwaarmaker aangeeft niets zegt over de lage tonen. De dB(A)-waarde is waarde waarin de verschillende frequenties gewogen zijn op een manier zodat het overeenkomt met hoe wij mensen geluid waarnemen. Sommige frequenties worden beter dan andere waargenomen. In de dB(A) waarde zitten dus ook de lage tonen. In de dB(C)-waarde worden bovenmatig bepaalde lagetoongebieden meegewogen. Er is dus een verband tussen de dB(A) en de dB(C). Meer lage tonen doet dus ook de dB(A)-waarde stijgen.

Verweer op Argument B:

Ik onderken de relatie. Men meet hetzelfde geluid, maar gebruikt een andere weging. De podiumnorm poogt de balans te bewaren.

Wat ik mis is aandacht voor het feit dat, gezien de complicerende factoren, de verhoudingen op grotere afstand van de podia zo veranderen. De metingen uit 2013, en de ervaringen van omwonenden geeft aan dat 70 dB(a) van willekeurig welke bron anders wordt ervaren dan 70 dB(a) van een Trance/House festival. Een dB(a) gevelnorm doet geen recht aan de ervaring van de overlast.

Argument C:

Op grote afstand worden stoorgeluiden steeds meer meegemeten. Omdat lage tonen niet heel goed door het oor worden waargenomen kan dit betekenen dat je bij een meting niet alleen het geluid afkomstig van het festival laat meewegen in wat je meet. De meting is namelijk een gemiddelde over een meetperiode van 5 minuten. Voorbeelden zijn bijvoorbeeld straatgeluiden, een aggregaat, ruisende blaadjes aan een boom. Dit soort geluiden nemen we vaak bewust niet meer waar tenzij we er specifiek op gaan letten. Dat doet een meetinstrument wel.

Verweer op Argument C:

De omgevingsdienst vindt het niet redelijk zijn om een festival in te perken omdat er net een vliegtuig overkomt.

De berekening uit het akoestisch rapport van de totale uitstoot van 2 podia komt juist neer op het gegeven dat het optellen van willekeurige hoeveelheden decibels uiteindelijk maximaal 3 dB boven de hoogste waarde komt.

Ik ben overtuigd dat een controleur ter plaaste wel degelijk kan vaststellen of een overschrijding van de dB(c) waardes te wijten valt aan een windvlaag die de bomen doet ruisen, of een climax op een van de twee podia die vraagt om een correctie.

Conclusie

De conclusie die uit dit alles getrokken moet worden, is dat het verschil tussen dB(a) en dB(c) op de gevels (en dus ook achter de gevels), veel groter gaat zijn dan 15 dB.

De normering moet waarborgen dat het binnenshuis mogelijk is om te converseren, een boek te lezen, de kinderen moeten kunnen slapen. Kortom, overlast mag niet onduelbaar worden. Een vergunning zonder dB(c) norm geeft hiervoor geen enkele waarborg.

De overlast van twee dagen Trance/House muziek op twee gelijke podia, op deze locatie, valt niet in te perken door het geluidsniveau of te stemmen op 1 dB(a) gevelmeetpunt en een slecht akoestisch model.

Zonder rapportage zal er ook geen evaluatie plaatsvinden, en biedt deze vergunning aanknopingspunten voor vele nieuwe verzoeken op deze locatie in de komende jaren.

Het stadsdeel publiceert de vergunningaanvragen digitaal, en heeft een zoekfunctie op de kaart, op postcode, algemeen of specifiek via het stadsdeel. Deze aanvraag is niet gepubliceerd op de kaart of via postcode of in de algemene zoekfunctie, en alleen te vinden in de lijsten van stadsdeel Nieuw West. Het is toeval dat ik de aanvraag tegenkwam, anders was de buurt volledig verrast geweest op 30 mei. Het stokken van het publicatiekanaal is ongetwijfeld de reden dat er dit jaar geen zienswijzen binnen gestelde termijn zijn ontvangen. De meer dan 80 indieners van zienswijzen van vorig jaar zijn er niet anders over gaan denken, hun belang is niet voldoende meegewogen.

Gezien de vele zienswijzen en bezwaren naar aanleiding van afgelopen edities van dit festival, had zowel de organisatie als het stadsdeel meer onderzoek moeten doen naar de mogelijkheid om een herhaling van 2013 te voorkomen.

De vergunning in deze vorm had niet afgegeven mogen worden.

Hoogachtend,
Peter Welp.